

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย “สถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดนของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน: ระยะที่ 2” เป็นโครงการต่อเนื่องจากการศึกษาโครงการในระยะที่ 1 โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดระบบข้อมูลเรื่องชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่ได้มีการดำเนินการไว้ในระยะ 1 แล้วนั้น ได้มีการจัดระบบตามมาตรฐานสากลของหลักบรรณารักษศาสตร์และการจัดทำดัชนีสืบค้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมงานเขียนให้มีความทันสมัยและสังเคราะห์ประเด็นหลักที่ปรากฏในงานเขียนเหล่านั้น โดยพบว่าในช่วงปีพ.ศ. 2547-2549 ความรู้เรื่องชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (กัมพูชา พม่า ลาว มาเลเซีย) ยังคงมีความหลากหลาย โดยประเด็นหลักๆ ที่งานเขียนให้ความสำคัญพอสรุปดังนี้

งานเขียนในส่วนของไทย - กัมพูชา มีจุดเน้นในด้านการค้าชายแดนและประเด็นทางการเมืองภายในประเทศกัมพูชาที่เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งของการค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงของการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา หลังจากเกิดเหตุเสียดานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงพนมเปญเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2546 อันทำให้การค้าชายแดนต้องหยุดชะงักไปช่วงเวลาหนึ่ง

งานเขียนในส่วนของไทย - พม่า มีจุดเน้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และปัญหาแรงงานข้ามชาติ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลพม่าที่สนับสนุนความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคมากขึ้น

งานเขียนในส่วนของไทย - ลาว มีจุดเน้นในเรื่องของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน วัฒนธรรมของชุมชน นอกจากนี้มีการเสนอประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการระเบิดแก่งและสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง

งานเขียนในส่วนของไทย - มาเลเซีย มีจุดเน้นในประเด็นเรื่องบทบาทผู้นำในท้องถิ่นต่อการพัฒนา การแก้ปัญหาความขัดแย้งแบบสันติวิธี ซึ่งในช่วงเวลานั้นไทยยังคงประสบปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังมีงานเขียนที่สำคัญคือเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

Abstract

A State of the Knowledge Study on the Borderlands of Thailand Adjacent to the Neighboring Countries: A Compilation of Annotated Bibliography Phase II aims to improve and update the study on Phase I. this study also makes index for user by categorizing some key words and applying the general standard of bibliography.

This study continues exploring the state of the arts about the border issues between Thailand and the four neighboring countries (Lao People's Democratic Republic, Cambodia, Malaysia, and Myanmar) until 2006. It finds that there have been minor changes among the knowledge of border issues since 1995. The important point is that most of the proposed studies still focus on the socio-economic context in each area. However, some new issues have been studied such as sufficiency economy, transportation development and cross-border cooperation, cultural aspects and development, role of local leaders, and peace perspective for conflict resolution.